

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті жанындағы «8D023 Тіл және әдебиет» бағыты «6D020500 – Филология» мамандығы бойынша философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор кадрларды даярлайтын Диссертациялық кеңестің жұмысы туралы 2023 жылғы есеп

«Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті» КЕАҚ Ғылыми кеңесінің 2023 жылғы 4 қазандағы No2 хаттамасымен «8D023 Тіл және әдебиет» бағыты «6D020500 – Филология» мамандығы бойынша диссертациялық кеңестің тұрақты құрамы бекітілді (бұйрық №803-Н, 18.10.23):

Садирова Күлзат Каниевна - филология ғылымының докторы, профессор, диссертациялық кеңес төрағасы, Хирша индексі -3;

Шоқым Гүлжан Тыныштықбайқызы - филология ғылымының докторы, профессор, диссертациялық кеңес төрағасының орынбасары, Хирша индексі -1;

Тымболова Алтынай Оразбековна - филология ғылымының докторы, профессор, диссертациялық кеңес мүшесі (әл-Фараби атындағы ҚҰУ, Алматы қ.), Хирша индексі -2;

Исакова Сабира Сагынбековна - филология ғылымының докторы, профессор, диссертациялық кеңестің ғалым хатшысы, Хирша индексі -5;

Диссертациялық кеңеске «8D023 Тіл және әдебиет» бағыты «6D020500 – Филология» мамандығы бойынша диссертацияларды қорғауға қабылдауға рұқсат етілген.

Есеп төмендегі мәліметтерден тұрады:

1. Өткізілген отырыстар саны – 2
2. Отырыстардың жартысынан азына қатысқан диссертациялық кеңес мүшелерінің тегі, аты, әкесінің аты – жоқ.
3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі (кесте)

№	ТАЖ	Оқу орны	Шифр, мамандық	Қорғау күні	Комитеттің шешімі бұйрықтың №, күні
	Жумашева Камшат Бериковна	Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті	6D020500 – Филология	1 желтоқсан 2023 жыл	Құжат Комитетке ұсынылды.

4. Мынадай бөлімдері белгіленіп көрсетілген, есепті жыл ағымында кеңесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті докторанты К. Б. Жумашеваның диссертациялық жұмысы «Тілдегі гендерлік оппозиция» тақырыбында орындалған.

Зерттеу жұмысы шетелдік ғылыми кеңесші, Түркия Республикасы, Денизли қаласындағы Памуккале университетінің PhD Бирай Нергизбен бірлестікте орындалды. (Денизли қ., Түркия).

Зерттеудің мақсаты - гендерлік оппозицияның тілде категориялануын ғылыми негіздеу және ассоциативтік таным тұрғысынан дәлелдеу.

Ғылыми жұмыстың практикалық маңыздылығы қол жеткізген ғылыми тұжырымдары мен нәтижелерін жоғары оқу орындарының филология факультеттерінде гендерлік лингвистика, әлеуметтік лингвистика, когнитивтік лингвистика, лексикология, лингвомифология, лингвомәдениеттану курстарын дайындауда, оқу-әдістемелік қамтамасыз етуде, сонымен қатар, тілдік және мәдени анықтамалықтар, гендерлік лингвистика сөздіктерін, лексикографиялық еңбектерді құрастыруда қолдануға болады.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастыратын ғылымның даму бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Диссертациялық жұмыс ғылымның 1) Қазақстан Республикасында тіл саясатын іске асырудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы №1045 қаулысы); 2) Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (5.3.5 Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасы және рухани құндылықтары. 5.3.6 тарих пен мәдениеттің, әдебиет пен тілдің, салт пен құндылықтардың ортақтығы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсандағы №988 қаулысы); 3) «Ұлы даланың жеті қыры» бағдарламасы (1. Ұлт тарихындағы кеңістік пен уақыт. 5. Дала фольклоры мен музыкасының мың жылы. 21.11.2018 ж.). 4) Қазақстан Республикасы Үкіметі жанындағы ЖҒТК бекіткен ғылым дамуының 5. «Мәңгілік ел» ғылыми негіздері (XXI ғасырда білім беру, гуманитарлық ғылымдар саласындағы іргелі және қолданбалы зерттеулер. 27.04.2016 ж.). 5) «Қазақстан Республикасындағы 2030 жылға дейінгі отбасылық және гендерлік саясат тұжырымдамасын» бекіту туралы Қазақстан Республикасы Президентінің 2016 жылғы 6 желтоқсандағы № 384 Жарлығы мемлекеттік бағдарламалармен байланысты.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Диссертация жұмысының нәтижелері отандық және шетелдік ғылыми-зерттеу мекемелерінде, жоғары оқу орындарында талқыланды: Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті, филология факультетінің теориялық және қолданбалы тіл білімі кафедрасы (2020-2023), М. Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан университетінің тіл мен әдебиет мұғалімдерін даярлау білім беру бағдарламасы кафедрасы (2020-2023), Түркия, Памуккале университеті, әдебиет факультетінің түрік тілі кафедрасы (2022).

Докторлық диссертация нәтижелері 6 басылымда жарияланды, оның ішінде 3-еуі ҚР ҒЖЖБМ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдарда, 2 мақала Scopus ғылыми деректер базасына кіретін International Journal of Society, Culture and Language (процентиль=83%, Q1. 2022 ж.) және Eurasian Journal of Applied Linguistics (процентиль=85%, Q1. 2022 ж.) журналында, Халықаралық конференциялардың жинақтарында – 1 мақала, оның ішінде шет елдік конференцияларда – 1 мақала.

5. Ресми рецензенттердің жұмысына талдау (мейлінше сапасыз пікірлерді мысалға ала отырып).

Философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесіне ізденуші докторанттың диссертациялық жұмысына тағайындалған рецензенттер Диссертациялық кеңес туралы Типтік ереже талаптарына сәйкес келеді. Тағайындалған рецензенттер туралы мәлімет кестеде келтірілді:

№	Докторант	Рецензенттер	
1	Жумашева Камшат Бериковна	Сагидолда Гүлғайша – филология ғылымдарының докторы, профессор (мамандығы 10.02.06 – Түркі тілдері; 10.02.20 – Тарихи салыстырмалы және	Нуржанова Замира Махмұтовна – филология ғылымдарының кандидаты, доцент (мамандығы 10.02.19 – Тіл теориясы), Л.Н. Гумилев атындағы

	салғастырмалы-типологиялық тіл білімі), Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Қазақ тіл білімі кафедрасы, Астана қ., Қазақстан.	Еуразия ұлттық университеті, Орыс филологиясы кафедрасы, Астана қ., Қазақстан.
--	--	--

Рецензенттер филология ғылымдарының докторы, профессор Г. Сағидолда және филология ғылымдарының кандидаты, доцент З.М. Нуржанова жоғары кәсіби біліктілігін танытты. К.Б. Жумашеваның жұмысына қатысты рецензенттер тарапынан айтарлықтай ескерту болған жоқ.

3. Оқу орны көрсетілген докторанттар тізімі (кесте)

№	ТАЖ	Оқу орны	Шифр, мамандық	Қорғау күні	Комитеттің шешімі бұйрықтың №, күні
	Сұлтанғалиева Ольга Қашымқызы	Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті	6D020500 – Филология	8 желтоқсан 2023 жыл	Құжат Комитетке ұсынылды.

4. Мынадай бөлімдері белгіленіп көрсетілген, есепті жыл ағымында кеңесте қаралған диссертацияларға қысқаша талдау:

1) қаралған жұмыстар тақырыптарына талдау;

Қ.Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті докторанты О.Қ. Сұлтанғалиеваның диссертациялық жұмысы «Тәуелсіздіктен кейінгі кезеңдегі қазақ поэзиясындағы ұлттық мінез» тақырыбында орындалған.

Зерттеу жұмысы шетелдік ғылыми кеңесші, Түркия Республикасы, Кастамону қаласындағы Кастамону университетінің PhD Орхан Сойлемезбен бірлестікте орындалды. (Кастамону қ., Түркия).

Зерттеудің мақсаты - ХХ ғасырдың соңы мен ХХІ ғасырдың басындағы қазақ әдебиетінің өкілдері шығармаларының идеялық-көркемдік, танымдық аспектілерінде қарастыру арқылы «ұлттық мінез» концептісін талдау.

Ғылыми жұмыстың практикалық маңыздылығы әдебиеттану, ұлттық әдебиеттану, концепт, ХХ ғасыр әдебиеті, тәуелсіздіктен кейінгі кезеңдегі әдебиет бойынша курстар, әдеби талдау курстарын өткізуде пайдалану мүмкіндіктерімен айқындалады.

2) диссертация тақырыбының «Ғылым туралы» Заңның 18-бабының 3-тармағына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия қалыптастыратын ғылымның даму бағыттарымен және (немесе) мемлекеттік бағдарламалармен байланысы;

Диссертациялық жұмыс ғылымның «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасы (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №724 қаулысы); Қазақстан Республикасында тіл саясатын іске асырудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсанындағы №1045 қаулысы); Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылыми дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (5.3.5. Қазақстанның тарихи-мәдени мұрасы және рухани құндылықтары. 5.3.6. Тарих пен мәдениеттің, әдебиет пен тілдің, салт пен құндылықтардың ортақтығы. Қазақстан Республикасы үкіметінің 2019 жылғы 27

желтоқсандағы №988 қаулысы); «Ұлы даланың жеті қыры» бағдарламасы (1. Ұлт тарихындағы кеңістік пен уақыт. 21.11.2018ж.) мемлекеттік бағдарламалармен байланысты.

3) диссертациялар нәтижелерінің практикалық қызметке ену деңгейін талдау.

Диссертация жұмысының нәтижелері отандық және шетелдік ғылыми-зерттеу мекемелерінде, жоғары оқу орындарында талқыланды: Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті, филология факультетінің қазақ әдебиеті кафедрасы (2018-2023); Ресей ғылым академиясы, Уфа федеральдық зерттеу орталығы, Тарих, тіл және әдебиет институты (2020); Қ. Жұбанов атындағы Ақтөбе өңірлік университеті, филология факультетінің қазақ филологиясы кафедрасы (докторанттарға арналған) «Ғылыми-танымдық жұма» (2018-2021); IV Түркі әлемінің хальжаралық ғылыми конференциясы (2022); «Жастар, ғылым және инновация» халықаралық ғылыми конференция (2023).

Докторлық диссертация нәтижелері 10 басылымда жарияланды, оның ішінде 5-еуі ҚР ҒжЖБМ Білім және ғылым саласындағы бақылау комитетінің ғылыми қызметтің нәтижелерін жариялау үшін ұсынылатын басылымдарда, Қазақстанда (2) және шетелде (2) өткен халықаралық ғылыми конференция жинақтарында, ғылыми басылымда (1) мақала.

5. Ресми рецензенттердің жұмысына талдау (мейлінше сапасыз пікірлерді мысалға ала отырып).

Философия докторы (PhD) ғылыми дәрежесіне ізденуші докторанттың диссертациялық жұмысына тағайындалған рецензенттер Диссертациялық кеңес туралы Типтік ереже талаптарына сәйкес келеді. Тағайындалған рецензенттер туралы мәлімет кестеде келтірілді:

№	Докторант	Рецензенттер
1	Сұлтанғалиева Ольга Қашымқызы	Ержанова Сауле Баймурзаевна - филология ғылымдарының докторы (мамандығы 10.01.02. – Қазақ әдебиеті), профессор, Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті, «Қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы» кафедрасының профессоры, Алматы қ., Қазақстан. Султанғалиева Рита Бекжановна – филология ғылымдарының кандидаты (мамандығы 10.01.02. – Қазақ әдебиеті), қауымдастырылған профессор (доцент), М.Өтемісұлы атындағы Батыс Қазақстан университеті, «Тіл мен әдебиет мұғалімдерін дайындау» білім беру бағдарламасының қауымдастырылған профессоры, Орал қ., Қазақстан.

Рецензенттер филология ғылымдарының докторы, профессор С.Б. Ержанова және филология ғылымдарының кандидаты, доцент Р.Б. Султанғалиева жоғары кәсіби біліктілігін танытты. О.Қ. Сұлтанғалиеваның жұмысына қатысты рецензенттер тарапынан айтарлықтай ескерту болған жоқ.

Диссертациялық кеңес туралы типтік ереженің 5-тармағына сәйкес О.Қ. Сұлтанғалиеваның қорғауына диссертациялық кеңестің уақытша мүшесі ретінде шетелдік ғалым Дыйқанбай Майрамгүл (PhD, (Түрік тілі мен әдебиеті), доцент, Ататүрік университеті, Эрзурум қ., Түркия) шақырылып, қорғауда ауызша пікірін білдірді.

6. Ғылыми кадрларды даярлау жүйесін одан әрі жетілдіру жөніндегі ұсыныстар. –

7. Философия докторы (PhD), бейіні бойынша доктор дәрежесін алуға арналған диссертациялардың кадрларды даярлау бағыты бөлінісіндегі саны:

